

**ንመንበሪ ገዛ ምዕዳግ ወይኻግ ንምሻጥ**  
Buying or selling a house



**Government  
of South Australia**

Office of Consumer  
and Business Affairs

## ንመንበሪ ገዛ ምዕዳግ ወይኻግ ንምሻጥ

### ንመንበሪ ገዛ ምዕዳግ

ናይ መንበሪ ገዛ ምዕዳግ ንብዙሕ ሰባት ከቢድ ጸገም ከምዝኾነ እዩ። ቐድሞ ኢልካ ክንደየናይ ከምዘደሊኻ ትገብር ምጽግርን ብዘለኩም ዓቕሚ ፋይናንስ ምሕላው ዕድል ይውስኖ እዩ።

መንበሪ ገዛ ክትገዝ እንከሎ ሓገዝ ምሕታት ስለዘይ በዙይ ዝስዕብ ምፍላጥ ትክእል፡

- ንናትኩም መሰላት ብግቡዕ ምርዳእ
- ምስ ንብረት ተወከልቲ፣ ፋይናንስ ተቋማትን ንብረት ዋንነት ዘማሓልፉ ሰባት ውዕሊ ክትገብርን ምስካል ኦት ክተወዳድር
- ንምይይጥ ምድላው
- ርግጸኛ ንዘይኾንኩም ምሕታት
- ቐድሚ ምፍራምኩም ንቲ ጽሑፍ ኩሉ ምንባብን ሓድ ንገር ንምውላን ዘይምችኳል እዩ።

### ቦታ ሰፈር

ንመንበሪ ገዛ ምዕዳግ ንዘደሊኹም ከባቢታት ዝርዝር ምድላው። በቲ ሰፈር ዘሎ ናይ ሕዝቢ መገልገሊታት ኣብ ግምት ምእታው እዙድማ ከም ሹቓት፣ ቤት ትምህርቲ፣ ናይ ሕዝቢ መገባዘዚያ፣ መናፈሲ ቦታ፣ ሕጻን ምክንኻን መውሃቢ ወይኻግ ናይ መዘናግዒ ማእከላት እዮም። በቲ ዞባዊ ንዘለው ደንባታት መረዳኢታ ንከባቢኹን ቤት ምክሪ ብምሕታት ምፍላጥ እዩ።

ንናይቲ ገዛ ከምዘደሊኹም ዓይነት ኣቐማምጣን ቐየሳ ከምዘለዎ ብዝበለጸ ንምፍላጥ ብዙሕ ገዛውቲ ኬድካ ምርኣይን ምፍታሽ ይኸውን።

ብዛዕባ እዙይ ዝስዕብ ምሕሳብ፡

- ዩኒት፣ ታውንሃውስ፣ ኣፓርትመንት ወይኻግ ገዛ ትደልዩ እንተኾንኩም
- ናይ መደቕሲ ክፍሊታት ዘጠቓሉ ክንደይ ክፍሊታት ዘለዎ ከምዘደሊኹም
- ምስቲ ገዛ ክንደየናይ ድሊትኩም ከምዝቐየር
- ናይ ኣትክልት ቦታ እንተደሊኹም ወይኻግ ክንደየና ገፊሕ ከምዘደሊኹም
- ሓዱሽ ወይ ዓረጊት ገዛ እንተደሊኹም
- ነቲ ገዛ ንምሕዳስ ዕላማ እንተሃልይኩም ንዘድሊ ወጪታት ኣብ ግምት ውሽጢ መታው
- ንምሕዳስ ወይኻግ ንምግፋሕ ኣብ ቤት ምክሪ ንዘሎ ደንባታት ከምኡውን
- ብካእባቢ ንዝዳለው ናይ ቤት ምክሪ ኣገልግሎታት ኣብግምት ውሽጢ መታው ይኸውን።

ነቲ መንበሪ ገዛን ዋጋ ምግማት ንምክኣል ብዝብል ናይ መረዳኢታ መውሃቢ ምልክታ ዝኸውን መምርሒ ብናይ ንብረት ተወካላይ ኣቢሉ ክውሃብ ከምዘለዎን እሞ ብዛዕባ እቲይ ገዛ ዋጋ፣ ድሕንነትን ሕጉን ንምኳን መበገሲ ሓሳብ ከምዝህብ እዩ። በቲ ሕንጻ ክነብር ንዝክእል ኣስበስቶስ፣ በምክንያት ፍልሖ ባልዕ ናይ ቅርጺ ኣቐማምጣ ጸገማት ወይኻግ ዝጠልቐዩ ጨው፣ ካብ ሕጊ ወጻኢ ዝተሰርሓ ሕንጻ፣ ዝር ኣይ ናይ ሙዚቓ ምድላው ቦታ፣ በቲ ንብረት ርስሓት መዐቀቢ ገንኢን ካልኦት እንተሃልይዎ ክተጻርይ ይግባእ እዩ። ብተወሳኺ ድማ ኣብ መረዳኢታ መውሃቢ ምልክታ ከም ብቐዕ ዝኾነ ናይ ኤሌትሪክ ምንጭ ሓይል፣ ናይ ማይ ውህብቶን ምንጪ መማረጺታት ከምኡውን ብዘይ ሕጊ ብተወሳኺ ዝተሰርሑ ወይ ዝተለወጡ ነገራት ክነብሩ ንምኻሎም ይሕብር እዩ።

### ንመጀመርታ ገዛ ዝዕድግ ዝውሃቦ ገንዘብ

ንመጀመርታ ዋና ገዛ ዓዳጊ ክትኸውን ዝውሃብ ገንዘብ ንምርካብ ዝፍቐደልኩም ክሳብ \$11,000 ዶላር ብቐደምትነት ንዝትዕድግዎ ገዛ ይውሃብ - እዙድማ ኣብ ሙሉእ ሳውዝ ኣውስትራሊያ ዝርከብን እሞ ንናይ ከባቢኹም ፕላንንግ/ንድፊ ደረጃ ዘማልኣ መንበሪ ገዛ፣ ፍላጎት፣ ዩኒት፣ ታውንሃውስ ወይኻግ ኣፓርትመንት ክኸውን ይክእል። እቲ ገንዘብ ንዝነበረ ገዛ መሓደሲ ወይ ጥራሕ መሬት ንምዕዳግ ኣይውሃብን እዩ።

እቲ ማመልከቻ ብናይ Revenue SA ኣቢሉ ይኣትው ([www.revenuesa.sa.gov.au](http://www.revenuesa.sa.gov.au))

**ብዛዕባ ልቓሕ**

ናይ ሓደ ገዛ ዋና ንምኳን ብቐደምትነ ባጀት ምድላው እዩ - ክንደይ ከምዘድልየኩምን ኣበይን ክንደይ ክተድሕን ከምትኸእል ክትሓስብዎ ይግባእ። ናይ ገንዘብ ኣጠፋፍኦ ዘለኩም ባሕሪ ኣጸቢቹ ብምፍላጥ እሞ ክንደይ ንምልቓሕ ከምዝኸእልን ክንደየናይ ምኸፋል ከምትኸእሉ ምሕሳብን ምውሳኑ እዩ። ዋላ እኳዕ ገዛ ንምግዛእ ብዙሕ ምክንያት እንተሃለወኡን የግዳስ ንምዕዳግ ዓቕሚ ክህልወኩም ጥራይ እንተኾነ ዝሓሸ እዩ።

ብዙሕ መትሓዚ ገንዘብ ክተቐምጥ እንከሎ ዝሓሸ ይኸውን። ካብቲ ንብረቲ መሸጢ ዋጋ ካብ 80% ንላዕሊ ልቓሕ እንተኾይኑ ምናልባሽ ንናይ ሞርጌጅ/ልቓሕ ውሕስና ኢንሹራንስ ምኸፋይ ከምዘድልየኩም እዩ።

ብልቓሕ ንምግዛእ ኣደላልዩ። ኩልግዘ ብዛዕባ ዋጋን ክፍሊት ሕቶታት ብምድላው እሞ በቲይ ኮንትራት ውሽጢ ንዝተጽሓፈ፣ ብጥራዝ ወረቐቲን ፋምፍለት ንዘሎ መረዳእታ ንምርዳእን ንምፍላጥ ሓገዝ ንምርካብኩም ምርግጋጽ እዩ። መብዛሕትኦ ዘልቓሑ ኣካላት ዌብሳይት ስለዘለዎም እሞ ንናይ ልቓሕ ስሌት ምሳሌታት ብምሃብ የዳልው — እሞ ካብዞም ሓበሬታ ተበጊስካ ንናይ ወለድ መጠን ምውሳኽ ክንደየናይ ጸገም ከምዘለዎ ንምውሳኑ ይሕግዝ እዩ። እቲ ወለድ ብዘይለዎዎ ወይኻእ በብወርሂ ክፍሊት ንምእታው ከምዝደሌኩም ምውሳኑ። ካብዚ ወጻኢ ተወሳኺ ክፍሊት ምሃብ ንምኸእል ኣጻርዩ።

ገዛ ንምዕዳግ ንድፊ ክተውጽእ እንከሎ ንዝኾነ ተወሳኺ ወጪታት በቲ ክጠቓለል ኣለዎ። ንቶም ዘልቓሑ ክፍሊት፣ ንመርመሪ መፈተሽ ወጻኢን፣ ንግብሪ ቴምብር፣ ንኢንሹራንስ፣ ንሕጋዊ ኣካይዳ ክፍሊት፣ ንገዛ መቐየሪ ወጪታትን፣ ክፍያዎች፣ ብማሕበር ንምድርጃው ዝኸፈል ወጪታትን ንቤት ምኸሪ ግብሪ ንዘይተኸፍለ ክፍሊት ምስናይ እቲይ ሓዱሽ ገዛ ዋጋ ብሓባር ኾይኑ ብዙሕ ሺሓት ክውስኽ ከምዝኸእል እዩ። ነቲ ገዛ ንምሕዳስ ወይኻዓ ክተማሓይሽ እንተደሊኻ ተወሳኺ ገንዘብ ከድልየኩም ይኸእል።

ትኸክለኛ ዝኾነ ልቓሕ ንምርካብ ናይ ሞርጌጅ ልቓሕ ደላላ ክሕግዘኩም ይኸእል። ይኹንምበር ነዞም ደላላ ንምጥቓም ብድሊት እምበር ግዴታ የብሉን። ዋላ እኳዕ ደላላ ተጠቂምካ ነቲ ልቓሕ ትኸክለኛ ንምኳኑ ንምርግጋጽ ብባዕልኹም ሓደሓደ ምድላው ምግባር ዝበለጸ እዩ። ኩልግዘ እቶም ደላላ ብባዕሎም እምነት ስለዘይብሎምን ካብ ዘልቓሑ ኮሚሽን ክፍሊት ክረክቡ ስለዝኸእሉ— እሞ ነቲ ዝህብዎ ሓበሬታ ንጹር ምእንታን ክገብርዎ ምሕታትን ኣብዝኾነ ጽሑፍ ወረቐት ቅድሚ ምፍራምኩም ብዛዕባ እቲ ልቓሕ ንዝተውሃበ ሓበሬታ ኩልግዘ ብጥንቓቕ ምንባብ የድሊ እዩ።

**ንምሻጥ ምይይጥ ምግባር**

**በቲ ዝተመያየጥካሉ ዋጋ ምሻጥ**

ነቲ ገዛ መሸጢ ዋጋ ክቐርብ ይኸእል ወይኻዓ ኣብ ሞንጎ ዝተወሰነ ዋጋ ውሽጢ ክኸውን ይኸእል። በቲ ዘጫርት (ሸያጢ) ኣቢሉ ናይቲ ዋጋ ተመን ዕዳጋ ዝተለምደ ኣሠራርሓ ይኸውን፣ ከምኡውን በቲ ዝተሰማማዓኻዮ ዋጋ ዕዳጋ ክሳብ ዝበጽሕ በቲ ወኪል ኣቢልካ ምስዓቶም ምምይያጥ እዩ። እቲይ ንብረት የውጽእ እዩ ኢልካ ብዝእመንካሉ ዋጋ መሰረት በቲ ወሊል ኣቢሉ ትኸክለኛ ዋጋ ምሃብ ይኻእል። ብሓደሓደ ኩነታት ተበጊስካ ነቲ ዋጋ ምሃብ ይኻእል፣ እዙይ ማለት ከምናይ ፋይናንስ ምርካብ ወይካዓ ናይ ሕንጻ መርመራ ንምፍታሽ ኣብ ግምት ውሽጢ ምእታው እዩ።

በቲ መሸጣ እዋን በቲ ገዛ ዝተገጠመ ኣቕሑት ስለዝጠቓለል እሞ በቲ ኮንትራት ውዕሊ ውሽጢ ከምዝተመዘገበ ምርግጋጽ የድሊ።

**ብጨረታ ምሻጥ**

ብፍላይ ናይ ገዛኢ ሕቶታት ክበዝሕ እንከሎ ብዙሕ ንብረታት ብጨረታ ከምዝሸየጡ እዮም። ነቲ ንምረት ንምውሳድ ድልዊ ንምኳኖም ንምፍላጥ እቲ ሸያጢ ነጋዳይ ዝተወሰነ ዋጋ ክፍሊት ክተቐምጥ ይውስን እዩ። እሞ እቲይ ዝተቐመጠ ዋጋ ክፍሊት ንዓኹም ኾነ ንኻልኦት ዝጫረቱ ሰባት ኣይንገርን እዩ። ብሓሶት ይምሰል ምጭራት (ናይ ሓሶት ምጭራት ማለት እቶም ዝጫረቱ ዘቕረብዎ ዋጋ ክፍሊት ንላዕሊ ንምግባር) ክኸውን እንተሎ ብእዋን ሕጂ ኣብ ሳውዝ ኣውስትራሊያ ውሽጢ ከም ሕጋዊ ዘይኾነ ሥራሕ እዩ።

በቲ እዋን ጨረታ ንብረት ንምግዛእ ተስፋ ትገብር እንተኾይንካ፤ እሞ ከም ዝጫረት ሰብ በቲ ግቡዕ ቕጥዒ ብምግላእ ክትምዝገብ ይግባእ። ንክትምዝገብ ናይ መታወቂያ ማስረጃ ክተቐርብ ይግባእ።

ብመጨረስታ እቶም ዝጫረቱ ነቲ ዋጋ ብምውሳኝ ንናይ ዋጋ ንብረት ንምክፋል ድልዊ ምዃን ኣለዎም። እሞ በቲ ጨረታ ዝተትሓዘ ዋጋ ዘየማልእ እንተኾይኑ በቲ ሸያጢ ነጋዳይ ነቲ ገዛ ንዘይምሻጥ ምውሳኝ ይኸእል እዩ። ብድሕሪኡ እቲይ ሸያጢ ነጋዳይ ምስዝጫረቱ ሰባት ንምምይያጥ ይውስን ወይኻዓ ነቲ ገዛ ግልጺ ብዝኾነ ዕዳጋ ንምሻጥ ማስታወቂያ ከውጽእ ይምረጽ እዩ።

ኣብ ጨረታ ንምሻጥ ርግጸኛ እንተዘይኾንካ ፍሉይ ሞያ ንዘለዎም ሰባት ማለት ከም መማኸርቲ ዘለመሰሉ ኣዘራርቡ። ዝኾነ ሰብ ንዓኹም ወኪሉ ከጫርት እንከሎ እሞ ናትኩም ዝርዝር መረዳእታ ብምዝገብ ምምዝጋብ እሞ ንዓኹም ብምውካል ክጫረቱ ፍቓድ ዝረኽቡሉ ዶክሜንት ነቲ ወኪል ምሃብ እዩ።

ነቲ ንብረት ተባሂሉ ዝተቐመጠ ዋጋ በቲ መሸጢ መጽናዕቲ መረዳእታ ኣንጻር ገምጋም ምግባር። ንመሸጢ ተባሂሉ ንዝቐረበ ዋጋ ክንደይ ከምዝኾነ ነቲ ወኪል ምሕታት። ነት ሕንጻ ንምፍታሽ ገንዘብ ንምክፋል እንተደሊኹም እሞ ቐድሞ ኢልኩም ኣብ ግምት ውሸጢ ምእታው — እዙይ ዘይምለስ ክፍሊት ወጪ ስለዝኾነ ኣገዳሲ ዝኾነ መረዳእታ ምርካብ ጽቡቕ እዩ።

ንዘለኩም ናይ ምጭራት ዓቕን ዓቕሚ ግልጺ ምግባር እሞ በቲ እዋን ንዘለኩም ድሌት ስምዒት ንዘይምቐያር ምፍታን ይግባእ እዩ። በቲ ጨረታ ስዒርኩም ክትዕድግ እንከሎ ናይ ሓሳብ መለወጢ ግዜ ከምዘየለ እዩ። ነቲ ኮንትራት ካሳብ ዝፈረምካሉ ዕለት ጀሚሩ ናይ ሕንጻን ናይ ገዛ ዓቕሙት ውሕስና ኢንሹራንስ ንምእታው ከተዳልዉ ይግባእ።

**ኮንትራት**

ንብረት ንምዕዳግ ክትንቐሳቀስ እንከሎ ምስናይቲ ሸያጢ ነጋዳይ ንብረት ወኪል ምይይጥ ንምግባር ይኻእል እዩ። ብዛዕባ እቲ ንብረት ንዘሎ ሕቶታት ንዓቶም እንዳረኽቡካ ምሕታት፤ እዙይድማ ነቲ ፍተሻ ምድላው፤ ንስኹም ንዝዓቕንኩም መሸጢ ዋጋ ንምዝራብ ብኣካል ንምርኻብ ቐጻር ምድላው ይኸውን።

የናይ ቕጥዒ 1 ጽሑፍ መግለጺ ዶክሜንት በቲ ወኪል ዝተዳለወ ከምዝኾነን እሞ ብዛዕባ እቲ ንብረት ኣገዳሲ ዝኾነ መረዳእታ ዝሓዘ እዩ። እሞ ነቲ ሕጋዊ ሰነድ ምእንታን ክርደኣኹም ብሕጊ ጠበቓ ወይኻዓ ተፈላጢነት ብዘለዎም ስም ንብረት ዘማሓላልፉ ሰባት ሓገዝ ንምርካብ ከምዝኸእልን እሞ ነቲ ዋጋ ገዛ ንምግምጋም ዝሓሸ ክዕለት ይነበረኩም።

ናይ ተመን ዋጋ ንምሃብ እንተደሊኹም ብጽሑፍ ክኸውን ኣለዎ ወይኻዓ በቲ ሸያጢ ነጋዳይ ኣቢሉ ንበዓል ንብረት ኣይውሃብን እዩ። ዘቐረብኩም ዋጋ መጠን ድሕሪ ቕቡል ምዃን ኣሞንጎ እቲ ሸያጢ ነጋዳይን ብዓኹም ናይ ኮንትራት ዶክሜንት ትፍርሙ ኢኹም። ብድሕሪኡ ናይ ሓሳብ ምልዋጥ እንተሃልዩ እሞ በዙይ ግዜ ውሸጢ ብዘይ ምክንያት ንዝገበርኩም ኮንትራት ምስራዝ ይኻእል እዩ።

ድሕሪ ሓሳብ ምልዋጥ ግዜ ገደብ በቲ ኮንትራት ትግደዱ። ነዙይ እዩ በቲ ኮንትራት ውዕሊ ቐድሚ ምፍራምኩም ከምተረድኣኩም ርግጸኛ ምዃን ይኹን እምበር ነቲ ኮንትራት ውዕል ዘይምክባር በቲ ሕጊ ምጥሓስ ጸገም ከምጽእ ይኸእል።

**Settlement/ብግልጺ ስምምዕነት**

እዙይ ናይ ስምምዕነት ኮንትራት ካብዝገበርኩሙሉ ግዜ ጀሚሩ ድሕሪ ካብ ኣርባዕተ ክሳብ ሸድሸተ ሰሙናት ይኸውን። ናይ ስም ንብረት ክልወጥ እንከሎ እቲ ተረፍ ዘይተኸፈለ ዋጋ በቲ ዕለት ኮንትራት ዝገበርኩሙሉ ነቲ ሸያጢ ነጋዳይ ክትከፍልዎ ይግባእ። እዙይ ከይዲ ኣሞንጎ ጠበቓኹም ናይ ሸያጢ ነጋዳይ ከምዝካየድን ኣፊሻል ግልጺ ምግባር ዝተለምደ ኣሰራርሓ እዩ።

ቐድሚ ናይ ስምምዕነት ውዕሊ ምፍጻምኩም ነቲ ንብረት ኩነታ ከምቲ ዝደሊኹም ዝተማልኣ ንምዃን ምርግጋጽ በቲ መሸጢ ኮንትራት ውሸጥ ከም ሓደ ቐድሙ-ኩነታ ይኸውን።

**ድሕሪ ምሻጥ**

ድሕሪ ስምምዕነት ወዕሊ ምውዳእ እሞ እቲ ኣካይዳ ክቐጽል ከምዘለዎ ብናትኩም ንብረት ስም ኣማሓላፊ ኣቢሊ ምኽሪ ትረኽቡ። ናይቲ ሓዱሽ ገዛኹም መፍትሕ ንምርካብ ቆጻሮ ምድላው ይግባእ።

**መንበሪ ገዛ ምሻጥ**

የናይ መንበሪ ገዛ ምሻጥን ከምናይ ገዛ ምዕዳግ ከቢድ ውሳኔ ዘድልዮን እሞ ንዘለኩም መሰላት ተረዲእኻ ብከመይ ተግባራዊ ክትገብር ከምዘለካ ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ።

ንናትኩም ገዛ ንምሻጥ ዝተፈላለዩ ማላታት ኣሎ — ሓደሓደ ሰባት ንናይ ንብረት ወኪላት ከይመደቡ ብባዕሎም ንምሻጥ ይፍትኑ ይኹን እምበር ነዙይ ከይዲ ኣሰራርሓ ሓደሓደ ፍሉይ ዝኾነ ክዕለትን ተመኩሮ ልምዲ ዘድልዮ እዩ። ብዙሕ ሰባት ንምሻጥ ወይኻዓ ብጨረታ ዝቐጸጸር ናይ ንብረት ወኪል ይቆጽሩ እዮም። መማረጺ ንዝኾኑ ነገራት ምድላይን ልምዲ ንዘለዎም ካልኦት ሰባት ምዝርራብ እዩ።

**ምስ ፈጻሚ ጉዳይ/ወኪል ውዕል ምግባር**

ቐድሚ ንብረትኩም ቦቲ ወኪል ምሻጥ ምኻኣሉ ናይ ተወካላይ ስምምዕነት ዝብል ኮንትራት ውዕል ምስኡም ክትፈራረሙ ኣለኩም። እዙይ ሕጋዊ ኮንትራት ስለዝኾነ ብደንቢ ኣንቢብኩም ምርዳእ ኣገዳሲ እዩ። ናይ ተወካላይ ስምምዕነት ቅዳሕ ሓቓዊ ወረቐት ከምዝረኽቡኩም ምርግጋዕ፣ እሞ ብዙይ ጽሑፍ ውሽጢ ናትኩም መሰላትን ግዴታታት ተገሊጹ እዩ።

ቦቲ ትፍርሙሉ ናይ ተወካላይ ስምምዕነት እዚ ዝስዕብ ይርከብ፡

- ናይ ስምምዕነት ግዘ
- ብከመይ ክዕጸው ከምዝኽእል
- ናይ ኮሚሽን ክፍሊት መጠን (ነዙይ ገዛ ንምሻጥ ነቲ ተወካላይ ዝኽፈል)
- ንብረትኩም ንምሻጥ ንዝሕልው ማላታትን ምስኡ ዝተትሓዙ ክፍሊታት
- ገምጋም ተመን ዋጋ ወይኻዓ ቦቲ ወኪል ንዝቐረበልኩም ወሰን ዋጋ መጠን
- ንብረትኩም ኣብ ዕዳጋ ክወጽእ እንከሎ እቲ ተወካላይ ዝረኽቦ ዝኾነ ጥቕሚ ይኸውን።

**ብጨረታ ንምሻጥ**

ብጨረታ ንምሻጥ እንተሃሲብኩም፣ እሞ ብባዕልኹም ኣብ ቐሩብ ጨረታታት ተረኺብኩም ነቲ ኣሰራርሓ ከምዝተረድኣኩም ምርግጋዕ እዩ።

ቐድሚ እቲ ጨረታ ከይዲ ናይ ዋጋ ተመን ብጽሑፍ ተጌሩ ከምዝትሓዝ ምግባር የድሊ እዩ። እቲ ተወካላይ ዓቢ ዋጋ ንዝውሃቡ ገዛዕቲ ነቲ ንብረት ክሸይጥ ከምዝፍቐደሉ እዩ። ንተወካላይ ዝቐረቡሉ መትሓጃ ዋጋ ኩሎም ክምዝገቡ ይግባእ ከምኡውን ኣብቲ ከይዲ ኣሰራርሓ ንዝውሃቡ ግምታዊ ዋጋታት ክምዝገቡ ኣለዎ።

ቦቲ ጨረታው ክሳብ ሰለስተ ‘ናይ ሸይጢ ግምታዊ ዋጋታት’ ክተዳልው ይፍቐደልኩም እዩ። እዚኦም ቦቐም ዘጫርቱ ተወክልቲ ኣቢሊ ክፍለጥ ኣለዎ ወይድማ ምስቲ ዝሓዘዎ ዋጋ ምንም ረኽቢ ክነብር የብሉን። ናይዚ ቐንዲ ምክንያት እውን ቦቲ ዝጫረት ዝቐረበ ዋጋ ካብቲ ተታሂዙ ዝነበረ ዋጋ ስለዘይበጽሑን እሞ ንምሻጥ ካብቲ ዝደለይዎ ዋጋ ውሑድ ስለዝኾነ እዩ።

ናይቲ ንብረት መሸጣ ዋጋ ካብቲ ዝደለይዎ ዋጋ እንተዘይበጸሑ፣ እሞ እቲ ጨረታ ናብ ካልእ ግዘ ‘ከምዝተሓላለፍ’ ይግበር እዩ። ብዙሕ ግዘ እቲ ጨረታ ክውዳእ እንከሎ ዓቢ ዋጋ ንዝቐረቡ ተጫረቲ እቲ ተወካላይ ከዘራርቦም ይፍትን እዩ። ብዙይ ዓይነት መገዲ ቦቲ ጨረታ መዓልቲ ንምሻጥ ኣብ ስምምዕነት እንተበጸሑም፣ እሞ እቲ ዓዳጊ ሰብ ሓሳቡ ንምልዋጥ መሰል ኣይነብርን እዩ።

ናይቲ ንብረት ዋጋ መሸጢ ቦቲ ዝተደልየ ዋጋ እንተበጸሑ እሞ ዓቢ ዋጋ ንዝሓበ ተጫራታይ ይሸየጠሉ እዩ። ቦቲ ዝሰዓረ ተጫራታይ ናይ መሸጢ ኮንትራት ውዕሊ ይፍረም፣ ከምኡውን ቐልጢፍካ ናይ መትሓጃ ዕርቡን ይኸፍሉ እዮም። ኣብ ጨረታ ኣሰኒፉ ንብረት ንዝዓደገ ዝኾነ ሰብ ሓሳብ ክልውጥ ኣይኽእልን እዩ።

## ዋና ቢሮ/ቤት ጽሕፈት

ናይ ዓሚላትን ሥራሕ ንግዲ ጉዳይ ቢሮ  
(Office of Consumer & Business Affairs)  
Chesser House  
91-97 Grenfell Street  
Adelaide SA 5000

### ብፖስታ አድራሻና:

ናይ ዓሚላትን ሥራሕ ንግዲ ጉዳይ ቢሮ  
(Office of Consumer & Business Affairs)  
መ.ሣ.ቁፊ 1719  
Adelaide SA 5001  
ብጭብሳይት: [www.ocba.sa.gov.au](http://www.ocba.sa.gov.au)

## ብናትኩም ቋንቋ ምኽሪ

ብናትኩም ቋንቋ ምኽሪ ክንገበኩም ንኸእል ኢና።  
ብናጻ ናይ አስተርጓሚ ኣገልግሎት ንክትጥቁም  
ብስልኪ 131 450 ምድዋል እዩ። ብሰለስተ ኣካላት  
ዘረባ ከይዲ እሞ ሓደ ሰብ የስተርጉመልኩም እዩ።  
ብዙይ ዝስዕብ ኣድራሻ ምእንታን ክራኽብኩም  
ምሕታት፡

ናይ ዓሚላትን ሥራሕ ንግዲ ጉዳይ ቢሮ፡  
ብስልኪ 8204 9777 ብዛዕባ ዓሚል ምኽሪ  
ብስልኪ 8204 9544 ብዛዕባ ገዛ ኪራይ ምኽሪ  
ብስልኪ 8204 9599 ብዛዕባ ልደት፣ ሞትን ጋብቻ  
ምዝገባ

**ብዝበለጸ መረዳእታ ንምርካብ፡ እዙይ ብዛዕባ መንበሪ ገዛ እዩ/It's about the house — ናይ መንበሪ ገዛ ምሻጥን ምዕዳግ መምርሒ/Your guide to buying or selling a house** ንዝብል ችዳሕ ወረቐት ምርካብ፤ እዞም ንኡሳት መጽሓፍቲ ብናይ ዓሚላትን ሥራሕ ንግዲ ጉዳይ ቢሮ ኣቢሊ ይዳለው እዩ። ብስልኪ (08) 8204 9516 ብምድዋል ችዳሕ ጽሑፍ ብፖስታ ይልክኸልኩም እዩ።

ብዙይ ወረቐት ዝርከብ መረዳእታ ኣፈሻዊ ትሕዝቶ ዘለዎ ጥራይ ከምዝኾነን እሞ እዙይ ንምኽሪ ሰበጥያ ኣይትክእን ወይኻ፣ ናብ ዝምልከቶ ናይ ሕጊ ኣካል ንምልኣኽ ክምዘትክእ ተጌሩ ክርኣይ ኣይግባእን። ናይ ዓሚላትን ሥራሕ ንግዲ ጉዳይ ቢሮ (Office of Consumer & Business Affairs) ኣብ መስተዳድር መንግሥቲ ውሽጢ ዝርከብ ድርጅት ስለዝኾነ ብዛዕባ ገዛ ምሻጥን ምዕዳግ ወይኻ፣ መንበሪ ገዛ ንምክራይ ብዝምልከት መረእታ ከምኡውን ምኽሪ ምግብ ከምዝኸእል እዩ።